

[Ministeren for nordiske anliggender.]

forsyning, opnået enten at kunne bevare toldfriheden eller at kunne nøjes med en relativt lav told. Det er vanskeligt at vurdere, hvor stor betydning disse suspensioner vil få på længere sigt, idet produktionsforhold og dermed behovet for toldbeskyttelse eller toldfrihed kan ændre sig betydeligt på blot få år.

En særlig rolle i forhandlingerne har spørgsmålet om tolden på biler og kunstgødning spillet. Norge har gennem mange år opretholdt en relativt høj finanstold på biler og derfor ikke gennemført den sædvanlige EFTA-toldafvikling for denne vare. Sverige har lagt afgørende vægt på at få gennemført en præference for svensk bilproduktion ved eksport til Norge, og dette lykkedes efter vanskelige forhandlinger, mod at Norge opnåede visse tilsagn om, at svensk bilindustri vil videreudvikle det allerede eksisterende samarbejde med norsk industri om underleverancer.

Norge, som er storeksportør af kunstgødning, har lagt overordentlig stor vægt på at opnå en toldpræference i Danmark. Fra dansk side har man imidlertid stillet sig ret afvisende over for dette ønske, idet en told på gødning vil være ensbetydende med en forøgelse af landbrugets omkostninger. Efter vanskelige forhandlinger nåede man til et kompromis om, at Danmark antager den nordiske told, som er 6 og 7 pct. for de forskellige typer af kunstgødning, efter en overgangsperiode. Indtil 1974 vil den nu gældende toldfrihed blive opretholdt.

Denne indrømmelse må ses på baggrund af de fordele, Danmark har opnået på landbrugsområdet under de afsluttende forhandlinger. På grundlag af præciseringen af de øvrige nordiske landes tilbud om det kortsigtede landbrugssamarbejde er det berettiget at forvente, at Danmark gennem forbedrede priser og forøget eksport i løbet af de år, hvor det kortsigtede landbrugssamarbejde skal gælde, har mulighed for at opnå en værdiforøgelse af eksporten af landbrugsvarer på mellem 300 og 400 mill. kr. pr. år.

Af særlig interesse er det svenske tilbud, som blandt andre ting indebærer, at Sverige inden for et beløb af 100 mill. sv. kr. vil tilbagebetale de afgifter, som er blevet opkrævet på nordiske landbrugsvarer, fuldt ud. I

praksis vil dette betyde, at Danmark kan regne med en meget betydelig forøgelse af tilbagebetalingen. Til illustration kan jeg oplyse, at vi med den nuværende eksport ville få tilbagebetalt godt 60 mill. sv.kr. eller næsten 100 mill. d.kr. Under den hidtidige ordning får Danmark tilbagebetalt mellem 50 og 60 mill. d.kr.

De af de øvrige nordiske lande tilbudte præferenceordninger betyder, at principperne om effektive præferencer og rimelige priser udmøntes i konkrete fordele med hensyn til told og indførselsrestriktioner.

Det kortsigtede landbrugssamarbejde omfatter ikke alene de egentlige hovedlandbrugsvarer, men også gartneriets, havebrugets og frugtavlens produkter, ligesom en lang række industrielt forarbejdede fødevarer er med under ordningerne. For disse sidste gælder, at en del er overført til den nordiske toldunion og altså er fritaget for restriktioner i den nordiske samhandel. For de øvrige industrielle fødevarers vedkommende er der enighed om, at man umiddelbart efter traktatens ikrafttræden skal gå i gang med at forberede de foranstaltninger især med hensyn til udligning af råvarepriserforskelle, som skal muliggøre, at disse varer efterhånden kan overføres til fuld toldunionens behandling.

I traktaten er forudset, at der inden 1. januar 1974 skal være vedtaget en plan for et langsigtet nordisk landbrugssamarbejde omfattende al handel med jordbrugsprodukter. Planen skal sigte på et gradvis voksende nordisk marked for landbrugsvarer og afskaffelse af de gældende restriktioner for samhandelen. Norge havde oprindelig taget forbehold over for dette samarbejde, men hævdede det under den afsluttende forhandlingsfase.

Et tredje vigtigt resultat, som er nået for dansk landbrug, er beslutningen om at etablere en særlig prisstabiliseringsfond for landbrug på 90 mill. sv.kr. pr. år. Fondens midler skal bruges til at støtte prisstabiliserende foranstaltninger i de nordiske lande. Danmark vil kunne påregne at modtage størstedelen af fondens midler, idet der ved fordelingen skal tages hensyn til de enkelte landes andel i de nordiske landes samlede eksport af landbrugsvarer, hvoraf Danmark dækker omkring 90 pct.

På fiskeriområdet er der enighed om, at